

зен апогей чрез филмовата жена-вамп. Откровено последователен в това отношение в първия си роман „Поручик Бенц“, подчертано интелектуализирал и социализирал образа на Фани Хорн от „Осъдени души“, вече в „Тютюн“ женската същност е изразявана чрез сложното съчетание между бликаща женственост и силно въздействие на обществените процеси. В тях героините на Димов участват наравно с образите на мъжете. В съчетанието между съкровено женското и женското участие в социалното се крие и пророчеството на Димов по отношение участието на българската жена. Срещата между Лила и Ирина в селото на Динко е среща на бивши съученички - най-голямата степен на близост след роднинството. Тя е нарушена от гравитирането на всяка от тях към различни социални светове, детайлизирано от Димов чрез облекло, вещи и естествено - с различно мислене. Въпреки глобалните социални различия - Лила току-що е убила полицай, а бащата на Ирина е убит от Спасуна на градския площад - двете не изгубват своето женско излъчване, демонстрирано в най-ежедневни поводи. Това смекчава патетичната, наложена на писателя паритетна разстановка от догматичната критика, констатираща привлекателността на „Отрицателните“ образи. Логиката на живота, долавяна от Димов като учен и като човек с богат душевно-емоционален мир, е изразявана в романите му като една глобална диалогичност между нас и в самите нас. Това помага на Димов да изпълни клишетата на евтиния роман (Ирина чете екзотичния роман „Гирлянди от Хавай“ и тук открива силуета на Борис Морев) и на сухата идеология с мисловния пулс на живота. Предадена стриктно реалистично, дълбочината на пресъздадения житейски поток често пъти се припокрива от шаблонната ни представа за „класически“ роман. Близостта до големите майстори-класици Димов демонстрира със смразяващите дъха батални сцени, с филигранната текстуална графика на българската зима и лято, с пейзажи, допълнително нюансиращи перипетиите на героите.

„Тютюн“ е потвърждение на латинската поговорка, че книгите имат своя съдба. Току-що приключилият с отрицателен отговор през 1951 г. литературен „разговор“ трябва ли да се пише още любовна поезия се продължава от планирана дискусия за романа, привлякъл читателите с магията на „отрицателните образи“ в него. В развихрилата се полемика главният докладчик непрекъснато сипе бисери от типа на: „Партизанката Варвара изпитва непрекъснато мъка от своята полова неудовлетвореност“ и пр. Всички нападци обаче Д. Димов посреща спокойно. Причина за това е